

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dien et mon Droit.

DONDERDAG 9 DECEMBER.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor de jarensteden franko p. p. f 6.00. Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau van DE TIJD.

Advertentiën van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 8 December.

Van de zitting der Tweede Kamer van gisteren wordt gezegd, dat daarin de algemeene beraadslagingen over de afdeeling *Onderwijs* zijn voortgezet; maar dat is buis. Men heeft heel wat anders gedaan. Men heeft ter gelegenheid van het *Onderwijs* eene politico-filosofische dissertatie gehouden over het woord *gematigd liberaal*, eene dissertatie, die, hoewel luimig opgezet, doch met hoogen ernst werd doorgevoerd, en een bijzonder kluchtig aanzien begon te krijgen, toen de president de sprekers tot de orde van den dag terug riep. Dat was jammer. De Kamer verliest nu en dan te veel tijd aan onbeduidende redevoeringen, dan dat zij ditmaal niet eens wat langer buiten de orde had mogen blijven, om ons de gemakkelijke verklaring te geven, van wat er al verstaan wordt onder hetgeen men *gematigd liberaal* noemt. Aanleiding daartoe was gegeven in de vorige zitting door den minister van Koloniën. De heer van Hoëvell had gezegd, dat hij in de *gematigd liberale* denkwijze van dit ministerie vertrouwen had, en daarvan de vervulling zijner wenschen verwachtte. De heer Rochussen antwoordde daarop: als gij zulks van het *liberaal* element verwacht, dan kunt gij u wel vergissen; want gij hebt uw *liberaal* gouvernement gehad, dat de zaak in den thans afgeurden toestand heeft gelaten. Dat was een onhandige zet, die niet bij den heer van Hoëvell, maar bij den heer Pahud, voormalig minister van Koloniën, thans gouverneur-generaal van Neërl. Indië, moest te regt komen. De heer van Hoëvell greep hem aan, en bragt hem waar hij zijn moest. De zaak had daarbij kunnen blijven. Maar de heer Thorbecke had een inval. En wie verzwijgt ooit een inval, als hij meent dat hij hardig is? Eerst had de heer Thorbecke gezegd dat *gematigd liberaal* zoo veel wilde zeggen als *half en half*. Hij herinnert zich uit zijne jeugd een jongen man van meer dan gewonen aanleg, dië veel deed aan filosofie, en beweerde beter dan wie ook *Kant* te kennen, maar het niet in alles met hem eens te zijn. Hij noemde zich derhalve een *halven Kantiaan*; de studenten noemden hem daarentegen een *Kantiaan manqué*. Ziedaar de anekdote van Thorbecke tot verklaring van hetgeen de Regering *gematigd liberaal* heeft genoemd en eigenlijk door mislukkt liberaal zou moeten vertaald worden. Maar dat wil de spreker niet van dat kabinet gezegd hebben, waarschijnlijk om de in het oog springende zinspeling te verzachten, die zeer ondeugend wordt, als in de plaats van Kant, Thorbecke wordt gezegd, en de discipel van buitengewonen aanleg dan niet ver meer te zoeken is! Of gaan wij te ver met die toespeling te veronderstellen, waaraan, om de waarheid te zeggen, geene fierheid ontbreekt? Wat de spreker verder zegt bevestigt onze opvatting. Hij merkt op, dat de benaming *liberaal* vóór 1848 door de ministeriën niet bijzonder werd genomen; dat na 1848 sommige ministeriën zich zelden dien naam hebben toegeëigend; en dat er (slechts) één was, hetwelk niet zich-zelfen zoo noemde, maar door anderen zoo genoemd werd. En daaraan voegt hij ten slotte nog toe, omtrent den naam van *liberaal*, een schoon woord, waarbij zich allen kunnen ontmoeten, die het wel meenen met Grondwet en Koning, dat het veiliger is dien naam van anderen te ontvangen, dan hem zich-zelfen te geven. — Nu is het openbaar, dat het ministerie van zijn brief aan den Koning, verlaard heeft, dat zijn programma het ministerie zal maken tot het *gematigd liberaal* bestuur, 'twelk de Koning verlangt.

De heer Rochussen antwoordt met de toespeling te ontwijken. Hij laat zonder verzet den heer van Hoëvell den uitgeworpen bal naar het hoofd van den heer Pahud kaatsen, en zegt den heer Thorbecke zeer nederig, dat hij van de Kantsche wijsbegeerte niet spreken zal, dewijl hij daarbij te kort zou schieten.

De minister van Binnenl. Zaken van zijnen kant heeft niets begrepen. Hij is 't volkomen met Thorbecke eens omtrent de betekenis van het woord *liberaal* en meent met hem, dat men zich-zelfen niet liberaal moet noemen. De Regering heeft dat ook niet gedaan, meent

hij, want dat woord heeft zij slechts gebruikt in haren brief aan den Koning; als of die brief aan den Koning minder zin had dan eene ministerieele redevoering in de Kamer!

De heer van Hall, die zich meer dan iemand op-tooit met de kleuren der gematigde liberalen, kon het daarbij niet laten. Hij bepleit in allen ernst het thema, dat gematigd liberaal niet is half-liberaal, maar heel-liberaal. Maar wat is liberaal dan? Dat is slechts een algemeen gevoelen of algemeene stemming. Het liberalismus is dus geen stelsel van begrippen, maar eene gesteldheid van het hart. En als men nu daarbij voegt het woord gematigd, dan wil men zeggen, dat het gemoed nog al getemperd is en niet te ver wil gaan. Men begrijpt uit die verklaring, hoe de politiek van den heer van Hall zoo rekbaar is kunnen zijn, dat zij in verschillende rigtingen al tamelijk ver is gegaan. Natuurlijk, als de liberaliteit afhangt van de gemoedsstemming, waarin men verkeert; dan is 't natuurlijk, dat, dewijl onder verschillende omstandigheden de gemoedsstemming verandering ondergaat, ook de beginselen onder die verschillende omstandigheden moeten veranderd worden. De politiek wordt derhalve eene kwestie van sentimentaliteit. Dat voor den heer Thorbecke. Vervolgens voor het ministerie neemt de heer van Hall den brief aan den Koning onderhanden, en opent eene discussie over dat ministerieel programma ten einde het betoog te leveren, dat het ministerie is gematigd liberaal, gelijk hij-zelf dat is. Maar daar valt hem de president in de rede, die hem waarschuwt, dat geene politieke beschouwingen aan de orde van den dag zijn.

Dit geeft den minister van Binnenl. Zaken de gelegenheid tot de verklaring dat hij het woord *gematigd liberaal* niet heeft verworpen, en dat hij het heeft gebezigd in den zin van *gematigd konstitutionneel*, hetgeen een onzin is.

De heer Thorbecke maakt de opmerking, dat de heer van Hall wel steeds gewenscht heeft voor liberaal te worden gehouden; maar betwijfelt het, of hij daarin wel geslaagd is, en begint met de door den heer van Hall gegeven definitie van het woord te vergelijken met de zijne. Jammer, ofschoon te regt, valt de president ook hem in de rede, en veroorlooft hem ter naauwernood te eindigen, met de betuiging, dat van het woord liberaal, in politieken zin, een vaste maatstaf in de Grondwet moet worden gevonden. Een definitie den heer Thorbecke onwaardig; want op dien koop is elkeen liberaal, de heer Groen van Prinsterer inkluis, die ongetwijfeld op zijne beurt den maatstaf der wetten in de Grondwet zou zoeken, zoolang zij bestaat.

Wij eindigen dit verslag over de liberaliteits-diskussie met te herhalen, wat wij vroeger dikwerf gezegd hebben. Het woord liberaal is een stopwoord, dat een ieder gebruikt, en waarvan een ieder maakt wat hij wil. Het heeft zoo veel zinnen als er woorden zijn, en dient niet zelden om zand te werpen in de oogen van onze niet ligtelijk argwaan voedende beoefening.

Verder valt er van de zitting van gisteren niet veel te vermelden. Alleen stippen wij nog aan, 1°. dat door middel van een amendement de groote meerderheid der Kamer den minister van *Binnenlandsche Zaken* den last heeft opgelegd, om voor de juridische fakulteit te Leiden in de plaats van een professor twee te benoemen, opdat én het Romeinsch recht én het hedendaagsch recht ieder zijn gewonen professor hebbe.

2°. dat de heer van Nispen een woord van afkeuring heeft gegeven aan eene uitdrukking in de memorie van beantwoording geplaatst. Sommige leden hadden in het voorloopig verslag verlangd, dat de redactie van de *Staats-Courant* niet te ligtvaardig stukken zou plaatsen, die voor deze of gene gezindheid kwetsend zouden zijn. De memorie van beantwoording zegt daarop: dat aan de redactie ten allen tijde gepaste omzigtigheid ten aanzien van al wat op staatkundig of kerkelijk gebied aanstoot zou kunnen geven, als regel van gedrag is voorgeschreven. Het is evenwel niet mogelijk, wordt verder gezegd, dat een dagblad, en open om een zooveel mogelijk volledig overzicht van de belangrijkste gebeur-

tenissen te geven, zich altijd onthouden kan feiten te vermelden of stukken op te nemen, die deze of gene kerkelijke gezindte liever met stilzwijgen zou hebben zien voorbijgaan. De heer van Nispen merkt daarbij op, dat het niet te doen is geweest, om feiten te doen verhoelen; maar om te verhinderen, dat er statuten worden opgenomen, die niet in overeenstemming zijn met den aan de redactie voorgeschreven regel. Hij verlangt niets meer dan dat men zich aan den regel houde; hetgeen, naar zijne overtuiging, veelal niet geschiedt.

3°. wordt de kwestie besproken van de telegraaflijn, waarop wij onlangs de aandacht hebben gevestigd, en die nu naar Hanover is verlegd, om van daar naar Indië door te gaan, middelerwijl er eene concessie verleend werd voor een tweeden draad aan de Maatschappij, die den eersten draad gelegd heeft. Van deze gebeurtenis heeft de minister geene andere opheldering gegeven, dan dat het mogelijk is dat hij zich heeft vergist.

Aan het nader onderzoek in de afdeelingen der Tweede Kamer van hoofdstuk X (Oorlog), zooals het thans gewijzigd is, hebben 43 leden verklaard volstrekt niet te deelen in het verlangen naar eene wet op de leger-organisatie en hebben hunne verwondering te kennen gegeven, dat de minister een dergelijke gevolgtrekking uit het voorloopig verslag heeft gemaakt. Anderen achten echter die gevolgtrekking voldoende juist. In allen gevalle zal, naar het gevoelen van de meerderheid der leden, die aan het socht onderzoek hebben deelgenomen, de toegevoegde wijzigingen geslagen in zich moeten bevatten van een amendement n. 1. cijfer der begrooting. Men achtte het verdro niet ongepast den minister met alle bescheidenheid te wijzen op de vele bezwaren, die tegen zijne plannen van leger-organisatie tot dusver zijn geopperd.

Wat het gewijzigd wetsontwerp nu zelf betreft, de meerderheid der tegenwoordig zijnde leden in de afdeelingen was niet genegen, zoo onvoorwaardelijk daaraan hare goedkeuring te verlenen, daar het eindecijfer nog steeds hooger blijft dan volgens het gevoelen der leden, in verband met onze financiële krachten, op den duur voor oorlogs-uitgaven mag worden toegestaan. Hoezeer het thans ingediend ontwerp in zekere mate als eene vredeswet mag worden beschouwd, zoo was toch de meerderheid der leden van gevoelen, dat het ontwerp dit tijdelijk karakter niet getoegen kan dragen. De wijze hoe in dat gebrek te voorzien gaf aanleiding tot breedvoerige discussiën. Eindelijk betuigde men met leedwezen te hebben gezien, dat geheimhouding omtrent het kommité-generaal is opgelegd, wijl daarvoor geene voldoende gronden zijn gevonden en die geheimhouding allezins belemmerend voor de discussiën te achten is.

Door de plaatselijke schoolkommissie afdiel is aan eene kommissie van drie harer leden het onderzoek opgedragen naar de voorloopige maatregelen, die aan het gemeentebestuur zouden kunnen worden voorgedragen tot uitbreiding van het openbaar lager schoolonderwijs binnen deze stad. Deze kommissie heeft hare taak volbragt, en onder dagtekening van 1 November jl. een uitgebreid rapport ingediend. Dit stuk, bijzonder belangrijk bij de ophanden zijnde regeling van het lager onderwijs in onze stad, naar aanleiding van de op 13 Januarij dezes jaars in werking getreden wet van 13 Augustus 1857 (*Staatsblad* n. 108), heeft verscheidene mededeelingen en opmerkingen, die de stellers geleid hebben tot het ontwerpen van de voorloopige regeling.

In de eerste plaats heeft de kommissie zich de vraag gesteld: Hoeveer mag men aannemen dat de behoefte aan openbaar onderwijs zich hier ter stede uitstrekt? Een bepaald antwoord op deze vraag te geven, lezen wij in het rapport, is natuurlijk niet doenlijk. Zij kan alleen bij benadering beantwoord worden, terwijl de ondervinding in het vervolg zal moeten aanwijzen in hoe verre eene voorloopige inrigting zal moeten uitgebreid worden om aan de behoefte van goed onderwijs te vol-

doep. De commissie heeft daarbij in aanmerking genomen vooreerst het reeds bestaande openbaar onderwijs, ten tweede den staat van het bijzonder onderwijs, de bevolking met de uitgebreidheid en den kennelijken geest der wet, die wil dat het openbaar onderwijs in elke gemeente het voornaamste zijn zal.

Wat het reeds bestaand openbaar onderwijs betreft, de armen- en tusschenscholen zijn alleen ingerigt voor bedeeden en minvermogensden, en dus ook slechts voor een deel aan de behoeften aan openbaar onderwijs voldoende; in hare soort zijn die scholen meermalen geprezen en dien lof allezins waardig. Met eenige uitbreiding der leervakken, te weten in de beginselen der vormleer en vooral die der kennis van de natuur, zullen zij in overeenstemming met de wet gebragt zijn. In hoeverre er behoefte bestaat aan uitbreiding van dit lager onderwijs, vooral der tusschenscholen, mag nu nog in het midden gelaten worden, bij de veel grootere behoefte aan inrigtingen van openbaar onderwijs voor de middenklassen der maatschappij en de meervermogensden.

Het bestaand bijzonder onderwijs, waarvan alle overige schoolgaande kinderen (behalve die der armen- en tusschenscholen) genieten, onderscheidt zich weder in twee afdelingen, die bij de vroegere schoolwet bekend waren; als: onderwijs op bijzondere scholen der eerste klasse en dat op bijzondere scholen der tweede klasse. Bij de tegenwoordige wet wordt deze klassenonderscheiding niet gemaakt, maar zij bestaat feitelijk en zal dit voor het vervolg blijven doen.

De commissie toont vervolgens aan, dat bij de beoordeeling of schatting van de uitgestrektheid der behoefte aan openbaar onderwijs in de eerste plaats in aanmerking komen de bijzondere scholen der tweede klasse, waaruit aanvankelijk althans de elementen voor het openbaar onderwijs moeten ontleend worden.

Op de openbare scholen dezer stad worden, buiten de leerlingen der avondscholen, omstréeks 8000 kinderen onderwezen; op de bijzondere scholen der eerste klasse 8 à 9000, en op die der vroegere tweede klasse ruim 7000 kinderen, te zamen ongeveer 24,000 kinderen. Volgens de aantekeningen en registers der voormalige plaatselijke schoolcommissie, verdeelen de stellers van het rapport de bijzondere scholen der tweede klasse in deze stad in vier afdelingen, naar gelang van het schoolgeld dat er betaald wordt, als: 1° scholen voor jongens en meisjes, waar van f 10 tot f 20 à 22 jaarlijks per leerling wordt betaald; 2° scholen ook voor jongens en meisjes, waar het schoolgeld van f 24 tot f 40 belooft; 3° scholen waar het schoolgeld van f 45 tot f 60 bedraagt, en 4° jongens- en meisjes-scholen afzonderlijk, waar van f 70 tot f 150 per jaar en per leerling wordt betaald. In de eerste afdeling der scholen (f 10 à f 20) worden onderwezen ruim 1200 jongens en bijna 900 meisjes, te zamen ruim 2000 kinderen, waarvoor in het geheel bijna f 30,000 betaald wordt en gemiddeld per leerling f 14.52. De tweede afdeling (f 24 à f 40) telt ongeveer 2300 leerlingen, gemiddeld 57 op elke der 40 scholen, en het gemiddeld schoolgeld belooft f 31.08. De scholen der derde afdeling (f 45 à f 60) zijn 14 in getal, te zamen tellende 545 leerlingen, wier gemiddeld schoolgeld f 53.54 bedraagt. De scholen der vierde of hoogste afdeling (f 70 à f 150) zijn 18 jongensscholen met gemiddeld 41 leerlingen per school, en 14 meisjescholen met gemiddeld 28 leerlingen per school. Voor ruim 7000 schoolkinderen wordt dus ongeveer f 275,000 aan schoolgeld betaald, dat is gemiddeld f 39 per leerling.

Behalve de cijfers der leerlingen en schoolgelden worden in het rapport ook de meer of minder gunstig bekende staat vooreerst van het onderwijs en ten tweede van het schoollokaal, alsmede de leervakken in overweging genomen, en naar aanleiding van hare beschouwingen acht de commissie het noodzakelijk, dat er aanvankelijk openbare scholen worden opgerigt van drie verschillende klassen, als: 1° burgerscholen, waar een schoolgeld van f 16 per jaar kan genomen worden, voor jongens en meisjes in gelijk aantal en waar de vakken van onderwijs zich alleen moeten uitstrekken van a tot i volgens art. 1 der wet; 2° burgerscholen, waar het schoolgeld f 23 buiten de schoolbehoeften kan bedragen, voor jongens en meisjes, ook in ongeveer gelijk aantal, en waar, behalve de vakken van a tot i, ook het Fransch wordt onderwezen en de eerste beginselen der handwerken aan de meisjes; voor het meest gevorderde leerlingen zou het onderwijs, op afzonderlijke uren nog uitgebreid kunnen worden tegen afzonderlijke betaling; 3° en 4° scholen voor jongens en meisjes, waar een schoolgeld van f 60 kan betaald worden en het onderwijs alle vakken van een meer uitgebreid lager onderwijs, volgens de wet, moet omvatten, met die bepaling dat voor het onderwijs in Duitsch, Engelsch en de beginselen der wiskunde nog afzonderlijk voor elk vak, f 10 per jaar meer betaald moet worden. (In hie verrecht vak van de beginselen der landbouwkunde, althans vooreerst moet men onder de leervakken opgenomen worden, laat de commissie in het midden.)

Indien oordeelt de commissie — als eene eerste proef ingragt werden burgerscholen N. 1 voor 50 jongens en 50 meisjes, N. 2 voor 50 jongens en 50 meisjes, N. 3 voor 50 jongens en 50 meisjes, N. 4 voor 50 jongens en 50 meisjes, als te zamen 60 scholen voor 2600 jongens en 2400 meisjes, dan zou dit voor 5000 kinderen genoeg zijn, en er zouden nog 2 à 3000 voor het bijzonder onderwijs overblijven. Uit de raming van onkosten en opbrengsten blijkt dat de persten f 164,500 en de laatste f 166,000 zouden bedragen.

In het rapport worden vervolgens het door de commissie voorgesteld bedrag der wedden van het onderwijzend personeel, alsmede de voorgedragen wijze van invordering der schoolgelden toegelicht en daarna geeft zij eenige wenken met betrekking tot de vereischten der schoollokalen.

Het rapport eindigt met het voorstel, dat de plaatselijke schoolcommissie een adres of missive indiene aan burgemeester en wethouders, houdende 10 korte aanwijzing van het noodzakelijke van eene aanvankelijke regeling van het lager onderwijs, volgens de wet van 18 Augustus 1857; 8° voorstel dat de raad in beginsel aanneme dat er voorloopig opgerigt worden 60 scholen, verdeeld zoo als hierboven omschreven (20 n. 1, 20 n. 2, 12 n. 3 en 8 n. 4); 3° dat de raad mede in beginsel aanneme eene bepaling van de hoegrootheid der traktementen van de onderwijzers en hulponderwijzers enz., en van het bedrag der schoolgelden met de wijze van invordering er van; 4° dat de raad de schoolcommissie magtige, of aan eene speciale commissie opdrage, om in overleg met distriktschoolopzieners zulke bijzondere scholen der tweede klasse uit te kiezen, welke geschikt zouden zijn om tot openbare scholen ingerigt te worden, en om met de onderwijzers, die aan het hoofd dier scholen zich bevinden, in onderhandeling te treden; 5° om indien op deze wijze geen genoegzaam aantal scholen gevonden kunnen worden, dezelfde commissie te magtigen verdere stappen te doen tot het erlangen van lokalen, welke in huur zouden kunnen genomen worden, terwijl de benoeming van onderwijzers dan, hetzij volgens art. 68, hetzij, wanneer dit niet mogelijk is, maar ook dan alleen, volgens art. 22 zou moeten geschieden; 6° een termijn te stellen binnen welke de voorloopige werkzaamheden, de keuze der lokalen betreffende, zullen moeten afgelopen zijn, b. v. 1 Mei 1859; 7° inmiddels aan de schoolcommissie, in overleg met de distrikts-schoolzieners en raadpleging van den provincialen schoolinspektors, op te dragen het ontwerpen van een schoolreglement voor de openbare scholen te dezer stede. (Amst. Ct.)

Maandag jl. zijn bij de Tweede Kamer ingekomen verzoekschriften van den gemeenteraad van Epe, houdende aandrang op den aanleg van eene spoorweglijn van Utrecht over Amersfoort naar Zwolle, van vervoerders te Hoogeveen en omstreken, aanderinge op de afschaffing der belasting op de brandstoffen, van Mr. P. C. A. C. Reigersman, te Arnhem, wegens zijn eervol ontslag als ambtenaar bij het middel van waarborg en belasting der gouden en zilveren werken; terwijl ook weder ter tafel gebragt zijn twee adressen tot aandrang op eene spoedige en volledige afschaffing der slavernij in de W. I. Koloniën.

Bij Zr. Mjs. besluit van den 26 Nov. ll. No. 64 is de voor het loopend jaar toegestaan som voor kosten der militaire onderwijzers bij ieder korps verhoogd; zullende die verhooging strekken tot aanschaffing van brandstoffen en verwarming der kamers in de kazernen.

Blijkens eene mededeeling van den Spaanschen minister van Buitenlandsche Zaken heeft men reden, om zich te beklagen dat, bij het naderen van Spaansche havens, met name van de haven van Tarifa, sommige scheepsgezagvoerders verzuimen hunne vlag te hijschen, licht te ontsteken en in 't algemeen eenig sein te geven. Tot handhaving der deswege bestaande bepalingen zijn onlangs aan de militaire overheid te Tarifa gestrenge voorschriften gegeven.

De *Echo Universel* deelt mede, dat de heer Wendelstadt, directeur van de bank te Darmstadt, te 's Gravenhage is aangekomen en dat dit bezoek in verband staat met den aanleg van spoorwegen hier te lande.

Z. M. heeft benoemd tot ridders der orde van den Nederl. Leeuw, H. T. Krabbe en T. J. Willer; op hun verzoek, eervol ontslagen: als burg der gem. Koog aan de Zaan, S. Dekker; als plaatsverv. kantonregter te Dordrecht, mr. W. P. Smits; alsmede het vice-president van de commissie van administratie over de gevangnissen te Amsterdam opgedragen aan W. H. Ringar, en tot lid van die commissie benoemd W. de Rijnbergh.

STATEN-GENERAAL. TWEEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag 7 December. In deze zitting zijn de beraadslagingen voortgezet over de VIIde afdeling (Onderwijs) van hoofdstuk V der Staatsbegroting voor 1859.

De heeren van Hoëvell, Wintgens, Thorbecke, van H. de ministers van Koloniën en van Buitenlandsche Zaken voerden alstoen het woord, wordende daarbij uitsluitend waagd van de Delftsche akademie en de aan die instelling gegeven hervorming, terwijl tevens eene korte woordenwissel plaats had over de algemeene politieke rigting van het te woordig ministerie.

Na de goedkeuring, zonder beraadslaging en zonder delijke stemming, van onder-artikel 87, vestigden de heeren van der Linden, Wintgens, Godsfroi en van Akerlake aandrang op de vergadering op de wenschelijkheid om onderwijs aan de Leidsche hoogeschool in het Romeinsch hedendaagsch regt aan twee gewone hoogleraren op te dragen de heer Schimmelpenninck van der Oije vereenigde zich dat gevoelen onder voorbehoud dat de belangen van de hoogeschoolen bij zoodanige en andere uitbreiding niet zou worden benadeeld. De heer van der Linden stelde da voor om, ter verwezenlijking van het geopperde denkbeeld het oijfer uitgetrokken bij onder-artikel 88 voor jaarwezen enz. van hoogleraren met f 1200 te vermeerderen, te brengen tot een bedrag van f 98,029. Nadat de heeren Nispén van Sevenaer, Elout van Soeterwoude en Gode alsmede de minister van Binnenlandsche Zaken het was gevoerd hadden, werd het amendement met 43 tegen 13 stemmen en het aldus gewijzigde artikel zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming eenigde zich de vergadering achtereenvolgens met de artikelen 89 tot 101, betreffende de hoogeschoolen te Leyde, Utrecht, Groningen enz., subsidiën voor middelbaar onderwijs uitgaven voor lager onderwijs, enz. De heer van Voorthuy kwam terug op een door hem op gisteren besproken ontwerp betrekkelijk de bijdragen aan gemeenten door de uitgegaten tot inrigting van het lager onderwijs te zwaar gedrukt te handeld in onder-artikel 89. Nadat de minister van Binnenlandsche Zaken dienangaande inlichtingen gegeven had, dit onder-artikel zonder hoofdelijke stemming, en het volgen het laatste der VIIde afdeling, zonder beraadslaging goedgekeurd.

Over de VIIIste afdeling (Kunsten en wetenschappen) in 't algemeen voerde niemand het woord. De onder-artikelen 102 tot en met 117 werden daarna achtereenvolgens goedgekeurd. Die onder-artikelen betroffen onder anderen de archieven, van het Rijk als in de provinciën, de Koninklijke Bibliotheek de kabinetten van schilderijen, penningen en van zeldzaamheden, en het museum te Amsterdam.

Bij de behandeling van onder-artikel 118 aangaande het museum van natuurlijke historie te Leyden gewaagden de heeren: Westerhoff, Schimmelpenninck en Sloet tot Oldhuis de stichting en den aard der instelling, alsmede van de plaats plaats gehat hebbende organisatie van het bestuur daar, aan welke beraadslaging de minister van Binnenlandsche Zaken deel nam.

Dit onder-artikel, alsmede de volgende 119 tot 135, aangaande de musea en verzamelingen te Leyden en te Haarlem de akademie van wetenschappen te Amsterdam, het meteorologisch instituut en observatorium te Utrecht enz. werden zonder beraadslaging goedgekeurd; alsmede onder-artikel 136 betreffende de internationale ruiling van voorwerpen van wetenschap en kunst, waarover de heeren Godsfroi en De hunne gedachten mededeelden, en eindelijk het laatste onder-artikel der VIIIste afdeling, 137.

Daarna werden de algemeene beraadslagingen geopend over de IXde afdeling (Armeen.)

De heeren Blaupouten (Cate en van Reede van Oudshoorn) wezen daarbij op de misbruiken voortvloeiende uit de toepassing van art. 36 der armenwet betreffende het domicilieonderstand. Nadat de minister van Binnenlandsche Zaken sprekers beantwoord had, werden de onder-artikelen 138 de afdeling (138—144) achtereenvolgens goedgekeurd.

Bij de behandeling van onder-artikel 147 der X afdeling (Nederl. Staats-courant en Staatsblad) lichtte de heer van Nispén van Seychaar de opmerking toe, voorkomende in het van toepassing Verslag ropens den inhoud van sommige in dat de blad voorkomende artikelen: Dat onder-artikel en de overige werden verder zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

De onder-artikelen 149 tot en met 160, betreffende de XIde afdeling (Nijverheid), werden zonder beraadslaging goedgekeurd.

Bij de beraadslaging over de XIIde afdeling (Telegraaf) spraken de heeren van Hoëvell en Thorbecke over de lang verloopende concessie tot het leggen eener telegraaflijn van Nederland naar Engeland en het daarbij aan de betrokkene maatschappij verleend uitsluitend regt.

De onder-artikelen 161—164 werden daarna onveranderd aangenomen. Na de goedkeuring der onder-artikelen 165—171, behoorende tot de afdelingen XIII (Adel), XIV (Pensioenen enz.); XV (Unvoorzienne behoeften), de artikelen 1, 2, 3 en de bewaarden redenen, werd hoofdstuk V der Staatsbegroting, aan een stemming onderworpen, met algemeene (56) stemmen aangenomen.

's HERTOGENBOSCH, 6 Dec. Naar aanleiding van een arrest van den Hoogen Raad der Nederlanden van 8 Nov. ll., in de zob veel gerucht gemaakt hebbende Tilburgsche opschudding, waarbij 16 personen zijn verwezen naar de korectioneel terzitting der arrondissement-regtbank te 's Bosch, als zijnde er uit de instrukke gendegezame bezwaren gerezen tegen de beklaagden van zich te hebben schuldig gemaakt dat wederstandspanigheid, gepleegd door eene vereeniging van minder dan 20 personen, zonder wapenen, zijn al de beklaagden gedagvaard ter terzitting van Dingsdag 14 December eerstkomende.

In de gemeente Woudrichem heeft C. S. op een openbare plaats den persoon des Konings geheldend voor welk feit O. S. voor deze regbank weidend, en wel den 28 dezer is terzitting.

LEEUWARDEN, 6 Dec. Van den 27 Nov. tot en met den 30 dezer, zijn in de prov. Friesland 16 runderen aan de besmettelijke ziekte gestorven, en 12 doos

die ziekte aangestaste runderen voor rekening der eigenaars afgemaakt, waarbij het totaal der gevallen sedert 1 Januarij dezes jaars bedraagt 4113.
 Gedurende hetzelfde tijdvak heeft de ziekte zich in 12 nieuwe stallen geopenbaard en zijn er 7 veebeslagen gezond verklaard.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 7 Dec. Van baron Gros heeft het gouvernement dépêches uit Japan ontvangen, naar welk land deze buitengewone kommissaris zich na lord Elgin had begeven. Het traktaat met Japan, door hem gesloten, moet voor de belangen van Frankrijk zeer voordeelig zijn, en in alles gelijk aan dat, twelk de Engelsche kommissaris met dat land heeft gesloten.

Men hecht een nieuwe strekking aan de gratie, door den Keizer aan den heer de Montalembert verleend, welke gratie niet alleen de veroordeeling maar zelfs de vervolging zou vernietigen. Het door het hof te vellen oordeel zou in dien zin zijn vervat, dat daardoor de hervatting van het proces onmogelijk wordt en de keizerlijke gratie gelijk wordt aan een amnestie. Volgens een ander gerucht zou het openbaar ministerie er van afzien een requisitoir te formuleeren en de beschuldiging laten varen. Wat er van zij, in 't algemeen wordt aan die geruchten weinig geloof gehecht.

De Parijse correspondentie meldt wijders, dat het verleenen van gratie aan graaf de Montalembert een punt van overweging is geweest in den ministerraad en alle leden van het kabinet zich er tegen hadden verklaard. Toen de ministers waren vertrokken en de Keizer met den heer Fould alleen was gebleven, vroeg hij dezen een stuk papier, en schreef daarop zelf de bekende regels, die in den *Moniteur* zijn verschenen.

Men spreekt van het aanstaande vertrek des heeren de Persigny naar Italië, 't geen tot velerlei gissing aanleiding geeft. Uithoofde van zijne bijzondere betrekking tot den Keizer, en den gunstigen toestand van het Schiereiland, geeft dit natuurlijk tot het vermoeden aanleiding, dat die reis een of andere staatkundige zending geldt. De reis zou schijnbaar tot vermaak dienen, doch het is te betwijfelen dat ze zich enkel daarbij zal bepalen. De heer de Persigny heeft veel invloed op het gouvernement, en komt hij in Italië in de tegenwoordige omstandigheden, dan is het te verwachten dat hij er raadgevingen en indrukken zal brengen, die, mochten zij van hem-zelfen uitgaan, desniettemin een min of meer officieel karakter zullen aannemen.

Eerstdaags zal te Parijs een Fransche overzetting van Göthe's *Faust* het licht zien, bewerkt door prins de Polignac, die dat werk heeft aangevangen als artillerie-luitenant in de loopgraven voor de muren van Sebastopol. In de Duitsche taal oefende hij zich gedurende den tijd zijner verbanning.

Uit Madrid wordt geschreven, dat het kabinet bij de eerste discussiën in den Senaat een beteekende nederlaag heeft geleden. In de zitting van den 24 dezer werd op het voorstel van generaal Sanz, door de vergadering een berisping geformuleerd, wegens verandering op de kiezerslijsten gebragt.

De commissie tot onderzoek der kwestie betreffende de immigratie der negers heeft verscheidene zittingen gehouden. Er heerschte geen overeenstemming wat de afbreking der landverhuizing van negers betreft. Sommige leden beweerden, dat het reeds moeilijk zou zijn koelies voor Reunion te krijgen, veel meer om hen te bewegen naar de Antilles te gaan, zoodat het beste zoude zijn dat Frankrijk met de des betreffende Staten eene overeenkomst aanging om de werving van vrije negers op de Afrikaansche kust voort te zetten; maar in dat geval moest men den werklieden een toereikend getal vrouwen toevoegen ten einde door huisselijke banden de negers aan de kolonie te hechten, en daar in zekeren zin negerstootertijen oprigten, ten einde de koloniën voor gebrek aan handen te vrijwaren. Men ziet, het is het slavenstelsel in een fraai kleed gestoken, zegt een correspondentie. 't Is te hopen dat die leden in de commissie den boventoon niet hebben.

Men herinnere zich dat na een nederlaag, geleden door de troepen van Keizer Soulouque, bij den laatsten slag op het Dominikaansche gebied, er een wapenstilstand van drie jaren werd gesloten, ten gevolge der tusschenkomst van de Fransche en Engelsche konsulaire agenten. Deze wapenstilstand is den 15n Februarij aangenomen, en sedert dien tijdstip heeft Soulouque daarvan gebruik gemaakt, om overal in de Franse koloniën de republiek kennis te geven, zoodat men nu drie of vier maanden een nieuwen krijg in dat land verwacht heeft. Dadelijk bij de ontvangst van het bericht heeft Santana groote verdedigingsmaatregelen genomen, en hij wordt op alle punten overig door zijne aanhangers ten de bevolking ondersteund.

Uit Macao heeft men tijdingen, dat op 24 Sept. Mr. Melchior Mas, volgens het verhaal van pater Galy, die daar is aangekomen, in de eerste dagen der maand Augustus in westelijk Tonkin onthald. Die pater is als

door een wonder gevlugt op een kleine tonkinsche visschersschuit, waarop hij zeide meer geleden te hebben gedurende vierentwintig dagen, dat de overtocht duurde, dan in zijne tweejarige gevangenschap in Tonkin in de jaren 1842 en 1843. Het hoofd van Mr. Melchior, was, zooals hij verder verhaalde, te Nam-Dink, waar hij den dood had ondergaan, op het marktplein ten toon gesteld; zijn hart en zijne overige lichaamsdeelen waren naar verscheidene dorpen van het land gevoerd en ook daar ten toon gesteld.

Kort voor het vertrek van pater Galy waren twee Fransche missionarissen uit Westelijk Tonkin in de gevangenis geworpen en de apostolische vikaris alsmede de koadjutor en andere Europeesche missionarissen waren naar het gebergte gevlugt, waar zij evenwel niet veilig waren, daar men hen van alle kanten vervolgd. Doch in de centrale missie was de vervolging het wreest; de daar bevel voerende mandarijn is de barbaarschte en bloedgierigste, dien men ooit gezien heeft.

Er zouden volgens te Macao in omloop zijnde geruchten, omstreeks zeven duizend Christenen door de mandarijnen van Annam om het leven zijn gebragt.

ENGELAND.

LONDEN, 7 Dec. Er begint eenheid onder de parlementaire hervormers te ontstaan. Zij hebben de noodzakelijkheid ingezien om alle nevenkwestiën, waaromtrent een groot verschil van meening bestaat, ter zijde te laten en slechts hunne krachten op die punten te vereenigen, waarmede allen overeenstemmen. Het genootschap te Birmingham heeft in dien zin een programma gesteld met de uitnoodiging aan de overige genootschappen eenstemming te zijn in de drie groote hervormingen namelijk de uitbreiding van het stemrecht, de geheime stemming en een meer billijke verdeling der parlementaire zetels, in verhouding der bevolking.

De *Times* geeft zijne goedkeuring aan de gisteren medegeedeelde proklamatie der Koningin en erkent dat het gouvernement niets meer beloven en geven kon; de *Morning Post*, die zich met den *Times* vereenigt, om aan het staatstuk zijne goedkeuring te hechten, ontboezemt de hoop, dat de door het gouvernement gedane beloften een gunstigen indruk op de opstandelingen zullen maken.

In den *Times* leest men eenige raadgevingen aan de Protestantsche zendelingen, waarin de volgende voornaamste zinsredes zijn:

In China is het nutteloos onwetende lieden te zenden. En 't zou niet alleen overbodig, maar zelfs zeer schadelijk zijn van er onnutte lieden te zenden. Een vadzig mensch is nergens van veel nut, maar zou vooral in een land zonder eenige dienst zijn, waar de inboorlingen zijne werkeloosheid zouden aanzien als een gemis van gezond verstand. Het omverwerpen van een afgodsbeeld is vaak als een roemrijke daad beschouwd. Een Chinês acht zulk eene daad zeer verschoonbaar, wij ze slechts bedreven kan worden door iemand, wien opvoeding of gezond verstand ontbreekt en die niets beter weet te doen. Ons ontbreken geen dweepers, die niet in staat zijn te redeneeren, maar wel geleerde, ijverige en onbaatzuchtige mannen. Wij behoeven mannen als die welke de Katholieken gebruiken, en die nederig van hart zijn. De Roomsche-Katholieke priesters zijn nederig, ijverig, en vol geloof. Mannen van dien aard behoeven wij voor ons Christendom. Bovendien hebben wij behoefte aan lieden die het land doorkrazen en tot in de verst afgelegene gewesten doordringen. Er ontbreken te Hongkong en Shang-Hai geen zendelingen. Die Europeesche nederzettingen waar men veilig is en de geneugten des levens geniet, zijn bereids vol zendelingen uit alle Europeesche natien; zij bewonen gemakkelijke, fraai ingerigte huizen en behoren met hunne vrouwen en gezinnen tot de aanzienlijkste ingezetenen dier nederzettingen. Zij nemen hun gemak, rijden te paard of laten zich in hunne draagstoelen vervoeren, en op onverschillige wijze doen zij het goede. Wij zijn niet voornemens hen te storen, maar de kring, waarin zij nuttig kunnen zijn, is geheel gesloten. Willen wij tegen de Fransche Jezuïeten wedijveren, dan moeten wij dit met andere lieden doen; wij hebben er noodig, die den Pekingsche Chineezers, wier wetenschap niet te verachten is, het hoofd kunnen bieden; doch bovenal behoeven wij mannen, die zich vele jaren als in den boezem der groote Chinese bevolking begraven en door een onvermoeden en volhardenden arbeid zich een kleine omgeving van Christenen vormen. Sommigen der Protestantsche zendelingen zijn steeds onder den druk hunner aanvankelijke moedeloosheid, 't is te hopen dat wij er nu krijgen, die, door onze eigene ambtenaren beschermd, handelen kunnen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 5 Dec. De typhus heerscht hier in hoogen graad, en baart schrik onder de bevolking door de plotselinge sterfgevallen, welke deze epidemie veroorzaakt.

BERLIJN, 5 Dec. De *Preussische Zeitung*, het ministerieel orgaan, behelst over de vereende vorstendommen

een artikel, weinig die gelijkende, welke vroeger door dat blad, toen het *Zeit* werd genoemd, gepubliceerd werden. Het oordeel, twelk in dat artikel wordt geveld over den toestand dier landen, de houding der ambtenaren en de gemoeidsstemming der bevolking aldaar, is volstrekt niet gunstig en zou in de kolommen van een Oostenrijksch blad volkomen op zijne plaats zijn geweest. Zou het bereids een kenteeken zijn der toenadering, waarnaar Oostenrijk met zoo veel volharding streeft? vraagt een correspondentie en antwoordt: 't Is te vermoeden, doch meer beteekenende feiten moeten verwacht worden, alvorens iets deswege met zekerheid te kunnen zeggen.

De verkiezingen in de provincie Posen hebben aan de Tweede Kamer 18 Poolsche vertegenwoordigers gegeven, ondanks de tusschenkomst van den heer Puttkamer en de Pruisische overheden, die deze Poolsche provincie door Duitschers wilden vertegenwoordigd zien. Het was, onder anderen, aan de professoren verboden, op straffe van ontzetting van hun ambt, aan de verkiezingen deel te nemen. Onder de gedeputeerden telt men den bisschop Stefanowicz, de graven Cieszkowski, Dzielynski, Piater Potworowski, enz.

Van de Poolsche grenzen schrijft men, dat ondanks de belofte door Keizer Alexander II aan den Bisschop Zyliniski gedaan, dat de Poolsche kerken voortaan niet meer den Katholieken zouden ontnomen worden, zijn het klooster en de kerk in zekere stad aan de Russiesch Grieksche geestelijkheid overgeleverd. Onlangs is ook het dorp Pawlow, in de omstreken van Wilna gelegen, door de gewapende magt overweldigd, en de inwoners door geeseling gedwongen te verklaren dat zij vrijwillig van het Katholicismus afstand deden om tot de schismatieke Kerk over te gaan.

STADS NIEUWS.

23ste Staats-Loterij. (Prijzen van f1000 en daarboven). 3de Klasse, 3de Lijst: N°. 11764 f5000, N°. 12136 f2000 en N°. 4903 f1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 8 December.

BEVALLEN (5 Dec.): M. Gomperts, geb. Heymans, Z. - L. Frenzel, geb. Bartekij, D. - (6 Dec.): S. L. Schreuder, geb. Bronkhorst, D. - A. H. van Leeuwen, geb. Brongdeest, D. - T. van der Woude, geb. Krabbendam, Z.

OVERLEDEN (4 Dec.): F. Dufasne, 15 j. - (5 Dec.): S. P. Barfoed, 5½ j.

NIEUWSTIJNEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metaaliek . . . f 29,95	Pruisische . . . f 34 1/2
Napelsche . . . " " "	Spaansche . . . " " "
Div. in f . . . 11,67 1/2	Hamb. Russ. . . 34 1/2
Eng. Russen . . . 11,67 1/2	Russ. in P. R. . . 34 1/2
Fransche . . . 55 1/2	Polen P. R. . . " "
Belgische . . . 55 1/2	Fl. . . 27
Coupon Mexiko 1 Jan. 1854 f 14 1/2 a 14 1/2	

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f10 per Stuk	f 9,65 a 9,75
Oude Gerande Dukaten	5,80 a 5,80
Wigtige Souvereinen	11,65 a 11,75
Pistolen	9,50 a 9,60
Stukken van 20 Franks	9,25 a 9,35
Baren Goud en Specien à f1442,60 per Ned. a fijn 10 a 11 pc.	

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	f 2,55 a 2,60
Stukken van 5 Franks	2,33 a 2,36
Brabandsche Kroonen	2,65 a 2,70
Fransche	2,70 a 2,75
Pruisische Daalders	1,74 a 1,77
Zilver 1000 a 980	
900 a 700	f 104,20 a 105,00

Wisselkoers.

2/m. Parijs f 5 1/16	2/m. Livorno f 39 1/2
Zigt 56 3/16	" Napels 80
2/m. Bordeaux 53 3/8	3/m. Petersburg 117 1/2
1/2 m. " 55 3/4	6/w. Weenen 119
3/m. Madrid 238	" Angsburg 119
" Cadix 240	" Frankfurt 119
" Sevilla 237	2/m. Hamburg 34 1/2
" Bilbao 237	Zigt 35 1/2
" Lissabon 41	2/m. London 146 1/2
" Porto 41	Zigt 147 1/2
2/m. Genaa 45 3/4	Zigt 147 1/2

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 7 Dec. Belg. 2 1/2 pc. 56,87 1/2 p.; 1 1/2 pc. 99,75 p.; Met. 82,12 1/2 p.; Nation. 82,62 1/2 p.; Spanje 1 1/2 pc. 29,75 p.; 3 pc. 42,12 1/2 p.
PARIS, 7 Dec. Rente kont. 4 1/2 pc. 97,50, en 3 pc. 73,15; Credit mobilier 990; Fr.-Oost. Spoorw. 647; Spanje 1 1/2 pc. 30 3/4; 3 pc. 43 1/4; Rom. Leening —
MADRID, 6 Dec. Spanje 3 pc. 43,50; 1 1/2 pc. 31,40.

HANDELSBERIGTEN.

G R A A N M A R K T.

ROTTERDAM, 7 Dec. Tarwe: 165/2 & j. Hoogl. Kleefsch... SCHIEDAM, 7 Dec. Rogge. Verkocht: 143/2 & Petersburg...

SCHIEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 8 Dec. De Haan, Rembrandt, Bordeaux. BROUWERSHAVEN, 7 Dec. Zweede, Hugo Grotius, Batavia n. Rott. - Swart, Jacobs Helena, Rott. u. Batavia.

UITGEZEILD:

TEXEL, 7 Dec. Martinolich, Cattina, Triest. HIELVOET, 7 Dec. Hoefman, Fop Smit, Batavia, via Brouwershaven.

RIVIER - V A A R T.

AMSTERDAM, 8 December, in lading naar:

Maintz. J. Hammer, Mainz N°. 3. Mannheim. W. Boameester, Carolina. Urtingen. D. J. v. Uden, Erkentelijkheid. Keulen. Th. Wemmers, Cöln N°. 7.

AMSTERDAM, 7 December, vertrokken naar:

Keulen. V. Ahlen, Cöln N°. 29. Duisburg. B. L. Casimir, Sara. Lusseldorp. J. H. Havens, Twee Gezusters. Reijnhooft. F. Kusen, Niederrhein N°. 12.

ARNHEM, 7 December 11 p. 7 duim. KEULEN, 7 " 6 vl. 7 "

PRIJZEN DER PERCELEN,

Geveild op Maandag 6 December, in het O. Z. Heeren-Logement.

1. Huis, Tuin en Erve, Keizersgracht, X 529; f 150 0, f 1400, D. F. Stieven. - 2. Huis, Achterhuis, Tuin en Erve, Keizersgracht, LL 261; f 13050, f 1200, H. A. Rikmenspoel. 3. Boeren-Hofstede Nooit Gedacht, gem. Papenkop, aan den Papenkopperweg, groot b. 19.8683; f 10100. - 4. Elf bunders, 72 roeden, 80 ellen Wei- en Hooilanden, als voren; f 5450. - 5. Vier bunders, 48 roeden, 99 ellen dito's, als voren; f 1650; te zamen f 17255, f 100, P. D. Lusink. - 6. Twee Huizen en Erven, O. Z. Achterburgwal, M 227 en 228; f 2550, f 4, E. H. Evers. - 7. Huis en Erve, Bethanienstraat, K 156; niet geveild. - 8. Dito, Reguliersdwarsstraat, X 223; f 2500, f 45, J. Feije. - 9. Huis, Achterhuis en Erve, Looijersgracht, GG 426; f 2000, R. W. Hartgerink. - 10. Huis en Erve, Raamgracht, C 442; f 1925, f 175, J. H. Richard. - 11. Huis, Tuin en Erve, Haarlemmerdijk, UU 275; f 2575; f 20, Opgehouden. - 12. Huis en Erve, Jonkerstraat, N 126; f 430, f 7, H. Heije. - 13. Huis, Achterhuis en Erven, Palmstraat, QQ 823 en 822; f 687, f 25, R. W. Hartgerink. - 14. Huis en Erve, Oostenburger-Middenstraat, T 106; f 600, Opgehouden. - 15. Perceel Wei- en Hooiland, Amsterdamsche Vaart bij Sloterdijk, groot b. 1.5170, f 1250, f 9, J. van Dijk.

Advertentiën.

(847) Heden nam God onze FRANCISCA PETRONELLA tot zich. Zij was 3 jaar en 7 maanden oud. NOORDWIJK BINNEN, JOH. VAN EEDEN. 6 Dec. 1858. Ja. VAN DER WEIJDEN.

(838) Op Donderdag den 16ⁿ December 1858, des voormiddags ten 10 ure, in het Geldersche Koffijhuis te Oosterhout (Over-Betuwe) zal ten overstaan van den Notaris G. W. ROES te Heteren, finaaf worden verkocht: Eene s... BOUWHOEVE, gelegen onder Oosterhout, voord., groot bijna 28 Bunders, dadelijk te aanvaarden, ingezet op f 30,050.

(836) Op een Catholijk Pensionnaat wordt gevraagd een Catholijk HULPONDERWIJZER, in staat de Fransche Taal, de Muziek (Piano) en zoe mogelijk het Teekenen te onderwijzen, om zoe spoedig mogelijk in functie te treden. Zich franco adresseren met opgave van salaris en ouderdom, onder II. PP. aan het bureau dezer Courant.

Een R. C. Hulponderwijzer,

geexamineerd voor de Hoogduitsche taal en in staat het Fransch te onderwijzen, wenscht zoe spoedig mogelijk van betrekking te veranderen. Adres met franco brieven onder letter X bij den Boek- en Muziekhandel van J. V. SCHATTENKERK te Doesborgh. (829)

Manufacturen.

Tegen primo Februarij of later wordt gevraagd een Winkeldochter, R. C. Goedienst, grondig met het vak bekend en van goede getuigschriften voorzien, franco brieven onder Letter M. bij P. M. J. N. GEYER te Leyden. (839)

REVALENTA ARABICA.

Eene goede spijsvertering geeft eene goede gezondheid en als men de beroemdste Geneesheeren raadpleegt verkrijgt men de overtuiging, dat zij het allen daarom trent eens zijn:

Dat, op weinige uitzonderingen na, alle verouderde kwalen uit de eene of andere stoornis in de spijsvertering voortvloeijen.

Door de spijsverteringsorganen te versterken, derzelver verrigtingen te regelen en het bloed te zuiveren geneest DU BARRY'S REVALENTA de volgend zie en:

Koorts, zinkings, verstoppingen, maagkramp, maag pijn, hoest, aamborstigheid, diarrhaea, oprispingen, zuur, kolijk, zenuwziekte, stuipen, vloed, slijn, hart kloppingen, hoofdpijn, duizeling, graveel, maagkanker, scheurbuik, klieren, tering, rhumatische aandoeningen, griep, misselijkheid en braking.

Bij kinkhoest, mazelen, kinderpokken en waterpokke werkt zij zeer gunstig, daar zij alle branderigheid en koortsachtigheid wegneemt.

Het is zonder tegenspraak de eenvoudigste en minst kostbare wijze van genezing. Gezond, voedend en krachtgevend kan zij alle andere spijsen vervangen.

Men zij op zijne hoede tegen nagemaakte soorten de echte REVALENTA van de de Heeren BARRY DU BARRY & Co., 77 Beagenstreet Londen, word alleen verkocht door het VERKOOPHUIS en deszelv Dépôts.

Men lette er vooral op, dat iedere Bus tot waarborg de echtheid met de Handteekening E. VON WINDHELL & Co., VERKOOPHUIS voorzien is. (85)

STOOMBOOTDIENST

TUSSCHEN

ROTTERDAM, MIDDELBURG en daar tusschen gelegen plaatsen.

DECEMBER 1858.

Table with columns: Van Rotterdam, Van Middelburg, and dates/times of departures and arrivals for the steamship service.

Reizigers met den Rijnspoorweg aangekomen gelieve zich aan te melden bij de Directie van het station te Rotterdam, in welk geval de naar Middelburg vertrekkende Stoomboot aldaar zal aanleggen.

In correspondentie met DILIGENTIEDIENSTEN tusschen Middelburg en Vlissingen, Zierikzee en het veld te Zijpe, Goes en het Katsche veer.

De goederen kunnen tot een uur voor de afvaart bezorgd worden, later aangebragt blijven dezelve tot volgende reis liggen. (85)

Bij bovengenoemden is van de pers gekomen en verzonden:

VOLKS-ALMANAK

Nederlandsche Katholiken,

in het jaar des Heeren 1859,

J. A. ALBERDINGK THUN.

Met 3 Plaatjes. Prijs 45 Cents.

De Tijdwijzer is weder bearbeid door den Wel-Eer. Heer Past. VAN DER HORST, en eene Bijdrage tot Tijdsrekenkunde door den Hoog-Welgeb. Heer Jhr. W. RIVECOURT.

Tot het Mengelwerk zijn bijdragen geleverd door: Dr W. J. F. NUYS, G. N. TEN BRINK, EMILE SEIPGENS, L. J. STREMS, A. D. S., Dr J. NOLET DE BRAY, J. DE BUSCO, J. A. S. VAN W., LOUIS KLEIBISCH, H. J. H. P., J. POELHEKKE, W. E. PR., P. VAN DER PLOEG, DOROTHEA, GUIDO GEZELLE, Pr., E. VAN OL, J. V. KUYL, J. DYCKMANN, Pr., J. BOEL, Jgz., P. E. KONIG, M. C. H., D. J. VAN MEEDEVOOBT, Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.

LONDEN, 7 Dec. Cons. 98 1/8; Braz. 5 pc. -; 3 pc. Mexiko 20; 4 1/2 pc. Peru 93 3/4; 3 pc. id. 75; 4 1/2 pc. id. doll. bonds 80; Grenada uitgest. 5 3/4; id. werkelijke 20 7/8; 5 pc. Venezuela 42 1/2; 2 1/2 pc. id. 16; 5 pc. Port. 48 3/8; 3 pc. Spanje 47 1/4; 1 1/2 pc. id. 30 3/4; Amortiz. 6 1/2; Coupons 10; 4 1/2 pc. Russen 103; 5 pc. id. 113 1/2; 2 1/2 pc. Holland 66 3/4; 4 pc. id. 100 1/2; Illinois Shares 71; id. 7 pc. Oblig. 80; Sardinië 91 1/2; Ecuador 16 7/8.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Table of financial market prices for various locations and instruments, including Amsterdam, Nederl., Belgie, Frankrijk, Spanje, Portugal, Oostenrijk, Pruisen, and others, with columns for instrument names and prices.

Handel-Maatschappij kontant 141 3/4, Russische Spoorweg doorgef. 244 3/4, 245; Hypotheek 4 1/2 pCt. 90 3/8; Fr.-Oost. Spoorw.-Oblig. bij Hope 3 pCt. 131 1/2. Uitgezondert Russische en Spaansche, waren overige fondsen lusteloos. Koers van het Geld: Beleening 3 1/2 pCt., Frelongatie 3 1/2 pCt., Diskonto 3 1/2 pCt.